

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

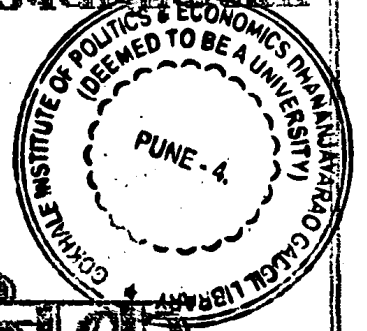
वर्धा जिल्हा

२००३-२००४

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई.

फक्त कार्यालयीन उपयोगासाठी

जिल्हा सांख्यिकी

व

आर्थिक संचालन

वर्ष - 2003-04

जिल्हा - वर्धा

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन, वर्धा

अनुक्रमणिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2003-04

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
भाग -1			
1		दृष्टीभेदात जिल्हा	I - VI
2		सामाजिक व आर्थिक समालोचन	एक ते एकवीस
भाग -2			
1 क्षेत्र फळ			
1	1.1	जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे, व लोकसंख्या	1
2	1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशदशवर्षीक फरक	2
3	1.3	2001 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	6
4	1.4	2001 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
5	1.5	1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या	8
6	1.5 b	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योगात क्षेत्रनिहाय विभागणी.	10
7	1.6 a	लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	10
8	1.6 b	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991	10
9	1.7	2001 च्या जनगणनेनुसार अनुरूपित जाती व जमातीची आकडेवारी	11
10	1.8	शिती/ छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण	12
11	1.9	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामिण/ नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण	13
12	1.10	जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	14
13	1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (चालू किमती नुसार)	15
14	1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (स्थिर (1993-94) किमती नुसार)	16
2 हवामान			
15	2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 2003	17
3 कृषी			
16	3.1	जमीनीचा वापर सन 1998-99, 2001-02, 2002-03 या वर्षाकरीता	19
17	3.2	तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र सन 1998-99, 2001-02, 2002-03 करीता	22
18	3.3	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन 2003 - 04	32
19	3.4	विविध साधनांचे ओलिताखालील असलेले तालुकावार क्षेत्र 1998 - 99, 2001-02, 2002-03	33
20	3.5	निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र 1998-99, 2001-02, 2002-03 करीता	34
21	3.6a	तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी सन 1998-99, 2002-02, 2002-03 वर्षाकरीता	38
22	3.6b	तालुकावार कुणनलिका, हातपंप व विद्युत पंप 2003 - 04	39
23	3.7	लघुपाट बंधा-यांची कामे 2003 - 04	40
24	3.8	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे झिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे 30 जून 2004 अखेरची	41
25	3.9	वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओलिता खाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ क्षेत्रानुसार वहित धारण जमिनीची संख्या (1990)	42

अ क्र	तक्ता क्र	विवरण	पान क्र
1	2	2	3
26	3.10	कृषिविषयक अचजारे पशु गणना सन 2003 (अस्थाई)	44
27	3.11	दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती	45
4 पशुसंवर्धन			
28	4.1	तहसिलदार पशुधन (2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे)	46
29	4.2	जिल्ह्यातील पशुवैयक्तिक संस्थांची तालुकादार संख्या (2003-2004)	50
30	4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्युंची संख्या वर्ष (2003 - 2004)	51
31	4.3a	विविध पशुवैयक्तिक संस्थांचे कार्य (2003 - 04)	52
32	4.4	मान्यता प्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या 2002-03	52
33	4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष 2003-2004 [अस्थाई]	53
34	4.6	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वनउत्पादने 2003 - 04	53
35	4.7	जिल्ह्यातील मूजल मत्स्यव्यवसाय (2003- 2004)	54
36	4.8	जिल्ह्यातील सागरी मत्स्यव्यवसाय 2003- 2004	54
5 रोजगार उद्योग, खानिकर्म व चीज			
37	5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (2003)	55
38	5.2	चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 2003	57
39	5.3	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (2003)	59
40	5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी वर्ष 1996-97)	61
41	5.5	रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 2003	63
42	5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2003-04	64
43	5.7	जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 2003)	64
44	5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 2004 ला संपणा-या वर्षाकरिता)	65
45	5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च 2004 अखेर	66
46	5.10	विजेचा वापर 2002-2003 या वर्षाकरिता	66
47	5.11	कृषी व बिगर कृषी उद्योग (आर्थिक गणना - 1998)	67
48	5.12	प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषी व बिगर कृषी) उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)	68
49	5.13	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)	68
50	5.14	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनातील कामगारांची संख्या (आ.ग.1998)	69
51	5.15	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनातील कामगारांची संख्या (आ.ग.1998)	69
52	5.16	उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	70
53	5.17a	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ.ग.1998)	71
54	5.17b	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ. ग. 1998)	71
55	5.18a	घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	72

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
56	5.18b	धाऊक व किरकोळ व्यापारउद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ. ग.1998)	72
57	5.19a	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	73
58	5.19b	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ.ग.1998).	73
59	5.20a	सर्व उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	74
60	5.20b	सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	74

6 सहकार

61	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था (31 मार्च 2004 अखेरची स्थिती)	75
62	6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती (31 मार्च 2004 अखेरची स्थिती)	76
63	6.3	जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.2004 अखेर	77
64	6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.2004 अखेर	78
65	6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.04 अखेर	79
66	6.6	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2004 अखेर	80
67	6.7	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.2004 अखेर	81
68	6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2004 अखेर	82
69	6.9	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2004 अखेर.	82
70	6.10	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2004 अखेर	82
71	6.11	जिल्ह्यातील बिगर कृषी सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31.3.2004 अखेर	83
72	6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.2004	84
73	6.13	जिल्ह्यातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2004 अखेर	85
74	6.14	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशील 31 मार्च, 2004 अखेरचा	86
75	6.15	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.04 अखेर	87
76	6.16	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.2004 अखेर	88

7 वैयकीय व जासंघ सेवा

77	7.1	सार्वजनिक व अर्धसहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैयकीय सुविधांची माहिती, 2003	89
78	7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या 2002	90
79	7.3	विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या 2002	91
80	7.4	माताघाल संगोपन कार्यक्रमा अंतर्गत लस टोचणी 2002-2003 या वर्षाकरिता	91
81	7.5	जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या 2003 - 2004	92

अ क्र	विवरण क्र	विवरण	पान क्र
1	2	2	3
8 शिक्षण			
82	8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	93
83	8.2	शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 2002 - 2003	94
84	8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी सन 2002 - 2003	95
85	8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 2002-2003	96
86	8.5	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 2003-2004	96
87	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2003-2004	97
88	8.7	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा आरबी ते बायबी)	98
89	8.8	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 2003-04	98
90	8.9	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 2003-2004	98
91	8.10	तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालय, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक इत्यादी माहिती	99
9 वाहतूक दळणवळण			
92	9.1a	रेल्वे मार्गांची लांबी (31 मार्च 2004 या वर्षाअखेर)	100
93	9.1b	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी (31 मार्च 2004 या दिवशीची)	100
94	9.2	प्रकार व पृष्ठभाग त्यानुसार रस्त्यांची लांबी 31 मार्च 2004 अखेर	101
95	9.3	वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या (31 मार्च 2003 वर्षाअखेरची)	102
96	9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आंकडेवारी सन 2003-2004	102
97	9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना डिसेंबर 2003 या वर्षाकरिता (वाहतूक गणना मे 2003)	103
98	9.6	पोस्ट, तारधरे व दूरध्वनी सेवा यांची आंकडेवारी (31 मार्च 2004 अखेर)	107
10 स्थानिक संस्था			
99	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 2003-2004 करिता)	107
100	10.2	ग्रामपंचायतींचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 2003-2004 करिता)	108
101	10.3	जिल्हा परिशदांचे बाबवार उत्पन्न व खर्च (2003-2004 या वर्षाकरिता)	109
102	10.4	महानगर पालिका, कटक मंडळे व नगर पालिकेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च (2003-2004 या वर्षाकरिता)	110
11 नियोजन			
103	11.1	विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च वर्ष 2003-2004	111
104	11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने सन 2003-04 करिता	113
105	11.3	रोजगार हमी योजना (2003 - 2004 वर्षाकरिता)	113
106	11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च सन 2003 - 2004 या वर्षाकरिता	115
107	11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना, 2003 - 04 वर्षा करिता	119
108	11.6	संस्कृत व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र (2003 - 2004 वर्षाकरिता)	120

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
114	11.12	चीस कलमी कार्यक्रम (2003 - 2004 वर्षाकरिता)	126
115	11.13	विशेष घटक योजना 2003 - 2004 वर्षाकरिता	127
116	11.14	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (सन 2003-2004)	127
12 किंमती व निर्देशांक			
117	12.1	जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती एप्रिल 2003-मार्च 2004	128
118	12.2	जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती सन 2003	129
119	12.3	कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक सन 2003-2004	133
13 न्याय व प्रशासन			
120	13.1	जिल्ह्यातील पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांची एकूण संख्या सन-2003-2004	134
121	13.2	जिल्ह्यातील गुन्ह्यासंबंधी आकडेवारी, सन 2003 - 2004	135
122	13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार, सन 2003 - 2004	136
123	13.4	तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण, सन 2003 - 2004	137
124	13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे / प्रकरणे सन 2003 - 2004	137
14 बँकींग व विमा			
125	14.1	जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, रेवी व कर्जे. सन 2003-04	138
126	14.2	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (चालू किंमती नुसार)	138
127	14.3	जिल्ह्यातील 31 मार्च 2003 रोजी असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था	138
15 संकीर्ण			
128	15.1	जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 2003 - 2004	139
129	15.2	गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या, सन 2003 - 2004	140
130	15.3	तहसिलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल, सन 2003 - 2004	141
131	15.4	मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके, दि.31.3.2004 या दिवशी.	142
132	15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहु व साखर सन 2003 - 2004	143
133	15.6	जिल्ह्यातील 2004 मधील लोकसभा व 2004 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी	144
134	15.7	जिल्ह्यातील 31.3.2004 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुफानिहाय यादी	145
135	15.8	निवडक निर्देशांकाचे कल 2003 - 2004	146

* निरंक तक्ता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2003 - 2004

दृष्टिकोनात जिल्हा - वर्धा

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
(एक)	प्राकृतिक रचना			
	अ) भौगोलीक स्थान			
	1 उत्तर अक्षांश	अंश	20.18 ⁰ - 21.21 ⁰	16.4 ⁰ - 22.1 ⁰
	2 पूर्व रेखांश	अंश	73.33 ⁰ - 79.15 ⁰	72.6 ⁰ - 80.9 ⁰
	ब) हवामान			
	तापमान (2001-2002)			
	1 किमान	डिग्री सेल्सीअस	उ.ना.	5.6
	2 कमाल	डिग्री सेल्सीअस	उ.ना.	45.9
			(2003)	(1998)
	3 पर्जन्य	मि. मी.	1061.6	1628
	क) प्रशासकीय विभाग [2003 - 2004]			
	1 तालुके	संख्या	8	353
	2 पंचायत समित्या	संख्या	8	349
	3 टंचाई ग्रस्त तालुके		0	उ.ना.
	4 एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	8	उ.ना.
	5 शहरे	संख्या	7	378
	6 गावे (एकूण) 2001 प्रमाणे	संख्या	1382	43711
	1) वस्ती नसलेली	संख्या	378	2616
	2) वस्ती असलेली	संख्या	1004	41095
	7 क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	6309	30758
(दोन)	प्रशासकीय संस्था [2003 - 2004]		(1991)	
	1 पंचायत समित्या	संख्या	8	349
	2 महानगरपालिका	संख्या	0	22
	3 नगरपरिषदा	संख्या	6	222
	4 करक मंडळे	संख्या	0	7
	5 ग्रामपंचायती	संख्या	517	27949
	6 पोलीस ठाणी	संख्या	17	926
				(31/12/02)
	7 पोलीस आऊट पोस्ट	संख्या	6	1769
				(31/12/02)
(तीन)	लोकसंख्या (2001) प्रमाणे			
	1 ग्रामीण लोकसंख्या	आकडा हजारत	912	55778
	2 नागरी लोकसंख्या	आकडा हजारत	325	41101

* वस्ती नसलेली गावे धरून

नगरपंचायतीसह

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
3	एकुण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1237	96879
4	अनुसुचित जातीची लोकसंख्या (2001)	आकडे हजारात	159	9882
5	अनुसुचित जातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी (2001)	टक्केवारी	12.83%	10.2
6	अनुसुचित जमातीची लोकसंख्या (2001)	आकडे हजारात	154	8577
7	अनुसुचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी (2001)	टक्केवारी	12.49%	8.85
8	पुरुष (2001)	आकडे हजारात	639	50401
9	स्त्रिया (2001)	आकडे हजारात	598	46478
10	स्त्रि - पुरुष प्रमाण (2001)	1000 पुरुषामागे	935	922
11	लोकसंख्येची घनता	स्त्रियांचे प्रमाण दर चौ.कि.मी.	196	315
12	साक्षरतेचे प्रमाण (2001)			
	1) एकुण	टक्केवारी	(80.06)	76.9
	2) पुरुष	टक्केवारी	(87.18)	86
	3) स्त्रिया	टक्केवारी	(72.45)	67
	4) राज्यामध्ये जिल्हयाचा क्रमांक	संख्या	10	--
(चार)	कृषि [अस्थायी] (2002-03)			
1	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	629	30758
2	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	19	5214
	जंगलव्याप्त क्षेत्राची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	3.02%	16.95
3	शेतीस उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ) बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	58	1380
	ब) पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	22	1720
	क) एकुण [अ + ब]	हजार हेक्टर	80	3100
4	पडीत जमीनीव्यतीरीवत लागवड नकेलेली इतर जमिन			
	1 कायम गुरेचरण आणि इतर	हजार हेक्टर	35	1249
	2 झाडे झुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	27	247
	3 लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	20	915
5	पडीक जमीन			
	1 चालू पड	हजार हेक्टर	13	1255
	2 इतर पड	हजार हेक्टर	24	1200
6	पिकाखालील क्षेत्र			
	1 पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	405	17579

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज
1	2	3	4	5
2)	दुसोटा क्षेत्र / तिसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	24	4808
3)	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	429	22387
7	ओलित क्षेत्र (2002-03)			
1)	निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	15	2971
2)	एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	96	3668
8	सहताच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्य] 2003-04	हजार हेक्टर	125	12004
9	चहीत धारण जमिन [अंतीस] 1995 - 96			
1)	2 हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या हजारात	64	7442
2)	2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	70	3095
3)	10 हेक्टरपेक्षा जास्त	संख्या हजारात	4	116
10	जमिन महसूल वसुली (2002 - 03) सुधारित	लाख रुपये	7.33	18850
11	जिल्हा परिषदाचा उपकर	हजार रुपये	471	उ.ना.
12	पंचायत समित्याचा उपकर	हजार रुपये	44	उ.ना.
(पांच)	पशुसंवर्धन (पशुगणना)		(2003) अस्थायी	1997
1	एकूण पशुधन	संख्या हजारात	592	39638
2	गायी व बैल	संख्या हजारात	352	18071
3	म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	65	6073
4	मेंढ्या व शेळ्या	संख्या हजारात	168	14802
5	कोंबड्या व बदके	संख्या हजारात	295	35392
(सहा)	सहकार (2003 - 2004)			
1	सहकारी संस्था	संख्या	1635	178854
2	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्था	संख्या	398	21000
3	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थांची सभासद संख्या	संख्या हजारात	158	11692
4	सहकारी दूध संस्था	संख्या	345	26259
5	प्राथमिक कृषि पत संस्थानी दिलेले कर्जे	रुपये कोटीत	383.00	3769
(सात)	जंलसिंचन (2003) च्या जुन अखेरपर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र			
1	मोठे प्रकल्प	संख्या	0	32
2	मध्यम प्रकल्प	संख्या	7	178
1 व 2 चे लाभक्षेत्र		हजार हेक्टर	75	उ.ना.
3	लघु प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	18	2239
लाभक्षेत्र		हजार हेक्टर	10	उ.ना.

IV

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	4 सिंचन विहीरखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	13	1931
(आठ)	उद्योग [2002] अखेर		(2003 अखेर)	(2002 अखेर)
	1 नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या	संख्या	179	34272
	2 नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या (उत्पादन चालू)	संख्या	157	28816
	3 सहकारी साखर कारखान्याची संख्या (2002 - 03)	संख्या	2	202
	4 सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन (2002 - 03)	हजार मे. टन	37	320
	5 सर्व सुत गिरण्यांची संख्या (2002 - 03)	संख्या	7	201
(नऊ)	विज		(31.3.2004)	(31.3.08)
	1 विज पुरवठा केलेली शहरे व खंडी	संख्या	1283	39413
	2 विद्युतीकरण झालेल्या गांवाची संख्या	संख्या	1276	उ.न.
	3 विज पुरवठा केलेले पंप संघ (मार्च 2003 अखेर पर्यंत)	संख्या हजारात	49	2274
	4 बसविण्यात आलेले गोबरगॅस संयंत्र	संख्या	13275	उ.न.
(दहा)	सार्वजनिक आरोग्य (2003)			
	1 रुग्णालये	संख्या	11	945
	2 दवाखाने	संख्या	44	2019
	3 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	27	1807
	4 प्राथमिक आरोग्य पथके (अस्थाई)	संख्या	0	177
(अकरा)	प्राथमिक शिक्षण		(2002-2003)	(2003-2004)
	1 एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	1047	67291
	2 प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	120	11689
	3 प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	322
	4 प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	29	26
(बारा)	माध्यमिक शिक्षण (उच्च माध्यमिकसह)			
	1 एकूण माध्यमिक शाळा	संख्या	243	17985
	2 शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	140	10122
	3 शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	273
	4 प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	35	37
(तेरा)	उच्च शिक्षण			
	1 संस्था [अस्थाई]	संख्या	36	1878
	2 एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	21	1111

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्षा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
(चौदा)	(अ) प्रौढ शिक्षण		(2003 - 04)	(2003 - 04)
1	प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	0	उ. ना
2	प्रौढांची उपस्थिती (साक्षर)	संख्या हजारत	0	5310
	(ब) तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण (2003 - 04)			
1	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	598
2	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	347
3	अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	4	251
4	शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	1326	92380
5	पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	1	151
		संख्या	उ. ना	46869
6	पदवीका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	2	165
		संख्या	उ. ना	40775
7	व्यवसाय शिक्षण संस्था (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मूल) व त्यांची प्रवेश क्षमता	संख्या हजारत	34	उ. ना
(पंधरा)	परीवहन आणि दळणवळण [मार्च 2004 अखेर]		(31.3.2004)	
1	एकूण रेल्वे मार्गांची लांबी	कि. मी.	397	5497
2	रस्त्यांनी जोडलेले गावे (31.3.2004)			
(अ)	बायसाही	संख्या	823	37932
(ब)	इंगामी	संख्या	59	1715
3	एकूण रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित) (31.3.2003)	कि. मी.	3747	226992
4	राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	कि. मी.	108	4225
5	राज्य महामार्गांची लांबी	कि. मी.	594	33633
6	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	675	48.22
7	इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	648	44321
8	ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	1245	96593
(सोळा)	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
1	द्विद्वय संघवालीत कुटुंबे (1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार)	संख्या लाखत	0.89	38.19
2	स्वर्णजयंती ग्राम स्वयंसेवायोजना स्वयंसेवायोजनाची संख्या (2002-03)	संख्या लाखत	12.78	60659

VI

अ.क्र 1	बाब 2	परिमाण 3	जिल्हा - वर्धा 4	महाराष्ट्र राज्य 5
(सतरा)	रोजगार निर्मिती (2002-2003)			
(अ)	रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस (लाखात)	उ.ना.	1853.21
(ब)	संपुर्ण ग्रामीण रोजगार योजना (2002 - 03) अखेर	मनुष्य दिवस (लाखात)	4.78	630.96
(अठरा)	आदिवासी कल्याणकारी योजना मार्च 2003 अखेर		(2002 - 03)	
	1 आदिवासीकरीता आश्रमशाळा (शास. + अशा.)	संख्या	14	1086
	2 विद्यार्थी	संख्या	3125	364136
(एकोणीस)	मागासवर्गीयासाठी कल्याणकारी योजना (2002-03)			
	1 मागासवर्गीयासाठी वसतीगृहे	संख्या	6	271
	2 वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	400	22828
(बीस)	जिल्हा नियोजन (2002 - 2003)			
	1 वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतुद	रुपये कोटीत	17.04	3187.96
	2 अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतुद	रुपये कोटीत	6.86	427.14
(एकवीस)	नागरी पुरवठा (2002 - 2003)			
	1 रास्त भावाची दुकाने	संख्या	827	49921
	2 पुरविलेला एकुण साठा 2003 अखेर			
	अ) गहू	हजार टन	33	4834
	ब) तांदुळ	हजार टन	20	2611
	3 शासकीय गोदामे (30.6.2003)	संख्या	12	1008
	साठविण्याची क्षमता (30.6.2003)	लाख'मे.टन	1.55	5.83

टिप :- उ. ना = उपलब्ध नाही
कृषि क्षेत्राची आकडेवारी 20002-2003 (अस्थाई) समजण्यात यावी.

आधार :- 1) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय मुंबई
2) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा